

Érettségi

Kő András
újságíró

Már javában tartott az érettségi, és szörnyű drukkal voltunk teli. Alomban újra diák voltam, és Vasbányai tanár úr feleltetett. Az abszolútizmus és a kiegyezés – így szólt a tétel. A végzet. Értik, ugye? Akkor éppen hiányoztam...

Búsan bandukoltam a helyemre, és ködfelhőbe burkolóztam. Kiszáradt szájjal roskadtam le az első padra. Darab idő múlva szólítottak. Ment a szegény vizsgázó a vágóhídra, de valójában azt sem tudta, hol van. Annyit még eldadogtam, hogy a kiegyezés Deák Ferenc nevéhez fűződik, aztán megkukultam. És már láttam magam, ahogy bukáásra kárhozzatnak.

Ekkor azonban Vasbányai tanár úr mentőkérdést adott fel – futballból.

– Nézd – kezdte. Ha megmondd, hogy Kocsis Sándor melyik válogatott mérkőzésen szerezte a legtöbb magyar gólt, átengedünk. Tanártársaira nézett, és megvillant a szeme. Azok pedig mintha a pokol

tornácáról tévedtek volna az elíziumi mezőkre. Engem pedig előntött a szeretet e nemes lelkű, csorbítatlan jellemű, mézeskalács szívű férfiú iránt, akit azért küldött az Isten a földre, hogy a diákok védelmezője legyen. Gyorsan kinyögtem, hogy az 1954-es svájci világbajnokságon, a 8–3-ra végződött, németek elleni futballmeccsen Kocsis négy gólt szerzett, mégpedig a 2., a 21., a 68. és a 77. percben.

Válaszom a döbbenet erejével hatott. Mindjárt éreztem, hogy letettem a névjegyemet. A pulpituson összesúgtak-búgtak az úri emberek.

– Jól van – bólintott Vasbányai tanár úr, én pedig tudtam, hogy a menekülés útja tárult fel előttem. Ezek után az érettségi elnök sem állta meg szó nélkül.

– Azt mondja meg, édes fiam – hirtelenében édes fiam lettem nekik –, hogy hívták a báró Wesselényi Miklós Felsőkereskedelmi Iskola 17 éves játékosát, aki 1941-ben újoncként, három góllal mutatkozott be az Újpestben?

– Szusza Ferencnek – repítettem a feleletet.

Egymás szavába vágta a pulpituson a rettenetes emberek. A minisztérium képviselője is úgy gondolta, ő sem maradhat ki abból az élménysorból, amit egy eminens

tanuló produkciója jelent. Arra volt kíváncsi, tudom-e, hogy ki volt az a labdarúgó, aki 1945-ben, 17 éves korában már a válogatott színeiben futballozott.

– Puskás Öcsi – daráltam, és kértem a következő kérdést.

– Várjon! – kiabált megint az elnök. Várjon! Mondjon „Tanár urakat” a magyar futball évtizedeiből. A nagy hangzavarban alig tudtam keresztilordítani őket: Károlyi Jenő (MTK) az 1920-as évek előtt, Lázár Gyula (FTC) az 1930-as évekből és Lakat Károly (FTC) 1945 és 1950 között.

– Jeles! Jeles! – boksolt bele a levegőbe az elnök.

Mindenki a kezemet szorongatta, a folyosóról beözönlöttek a diáktársak.

– Hányas? – tudakolta egyik is, másik is.

– Nem lehet más, csak ötös – húztam ki magamat.

Az iskola kapujában Vasbányai tanár úr ért utol. Halkan a fülembre súgta:

– Ugye, tudod, hogy csak kettes...

– Miért tanár úr? Miért? – kérdeztem kétségbeesve.

– Mert elfelejtettem, hogy Kocsis Sanyi 1953 októberében a Népstadionban öt gólt rúgott a B válogatottban... Összeomlottam, és felébredtem.

FELSŐBB OSZTÁLYBA LÉPHET

Bármiféle összegezés elképzelhetetlen alapanyagok nélkül. Vonatkozik ez a történetírásra is, persze, s akkor már miért lenne kivétel éppen sporttörténetünk krónikája!

Van magyar sporttörténet, félreértés ne essék, van, mégpedig kitűnő. Am történetünk folyvást tovább íródik — új kutatások, új leletek, új adatok nyomán.

Eppen ilyen új került elő most Ceglédre. Egy férfiú feltárt valamit városa múltjából, s ezzel segített abban, hogy a magyar sport történelme is újabb, eddig ismeretlen tényekkel gazdagodjon.

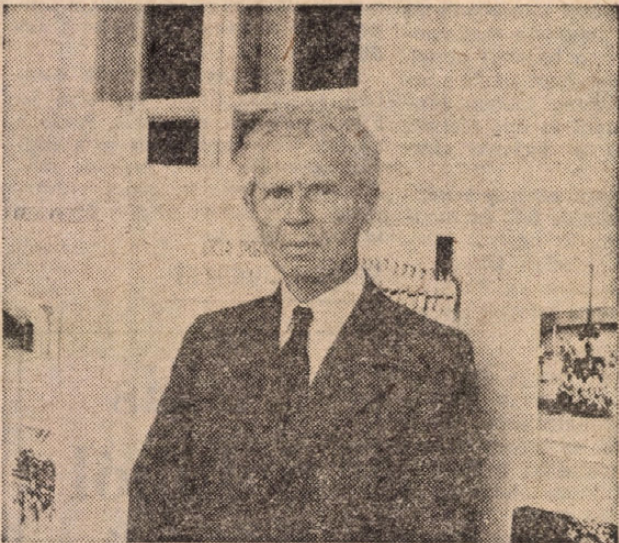
Az ünnepség végén a férfiú szinte ki sem látszott a dedikálásra várokozók gyűrűjéből. Könyve, a Fejezetek a ceglédi sport múltjából, egycsapásra bestseller lett a városban, és a centenáriumi megemlékezés valamennyi meghívottja kapott belőle egy-egy példányt.

Most mindenki szerette volna, ha a szerző, Kürti Béla sporttörténész kézjegyével látja el művét. Így aztán meglehetősen nehezen tudunk szót váltani arról, miként adja valaki sporttörténetírásra a fejét.

— Már kezdettől hajlamos éreztem arra, hogy írogassak — kezdte rekedt hangon; rögtön elnézést kért, és hozzátette, csak a jubileumi ünnepség kedvéért kelt ki betegágyából. — Gyerekkoromban naplót vezettem és ma is elsősorban elméleti embernek érzem magam.

— Milyen kapcsolata volt a sporttal?

— Mint kisdíák, szinte minden, akkor népszerű sportágba belekóstoltam: foci, torna, korcsolya, úszás, pingpong. Szóval, a sokoldalúan képzett, a több területen helytállásra képes ember volt az ideálom. És az ma is. Ezt kaptam örökölt tanáraitól, s ezt adtam tovább tanítványaimnak.

— Ez a közepszerűség dicsérete lenne?...

— Egyáltalán nem. Csúpan a sokoldalúság. Testnevelőként is az vezetett, hogy kiemelkedő képességekkel megáldott diákjaim minél sokoldalúbbak legyenek.

— Könyvből tudom, hogy testnevelő volt és tornaedző. Sőt, egyenesen önnök tulajdonítják a ceglédi női torna megalapítását. Most, hogy jó ideje nyugdíjban van, milyen a kapcsolata a város sportjával?

— Most adhatom igazi egyéniségemet, mert mint említettem, az elmélet az én világom. A gyakorlatban is voltak sikereim, de nem arra vagyok a legbüszkébb, amiről még mindenki beszél. Mert azt még sokan emlegetik városunkban, hogy én neveltem a válogatott tornászleányt, Füle Jutkát, pedig az volt az igazi öröm, hogy 54-ben országos bajnokok lettünk a Táncsics iskola csapatával. Meg gúlatornában is mindenkit megvertünk.

— Nyugdíjazása egyben a gyakorlati való szakítást is jelentette?

— Tulajdonképpen igen. Mert 76-ban az edzősegről is lekötöztem. Maradhatam volna, de alig vártam, hogy végre szenvedélyemnek hódolhassak. Hozzákezdhettem régi álmom megvalósításához, a város sportmúltjának feltáráshoz. Mindig is érdekelt, kik voltak az elődeim, hogyan indult meg ebben a mezővárosban a sportélet.

— Volt valamilyen előzménye munkájának?

— Saját pályámon volt, hiszen 1956-ban a Sportolók nevelése című pályaművemmel első díjat nyertem az OTST pályázatán.

Sőt, már főiskolás koromban is nyertem Szegeden, a mindennapos testnevelésről szóló tanulmányommal.

— És Cegléd sportjáról korábban jelent-e meg valamit?

— Eddig egyetlen sor sem. Magam kezdtem, aztán be kellett látnom, a vállalkozás meghaladja egy ember erejét. Ezért 1978-ban megalakítottuk a sporttörténeti bizottságot, hozzáláttunk a fellelhető dokumentumok összegyűjtéséhez. Kileneczer adat, oklevél, érem, emléktárgy, jegyzőkönyv, fénykép került a birtokunkba.

— Mit tapasztaltak gyűjtőmunkájuk során?

— Azt, hogy rengeteg a közömbös ember. A rangos sportolók meglehetősen félvállról kezelték az egészet. Az öregek mások, ők meghatódtak, hogy segíthetnek. Csordás Gyuri, az úszó kislányi érmet és olimpiai diplomát adott alakulat gyűjteményünknek.

— A közönyön túl milyen nehézségekkel kellett megküzdenie a könyv írása folyamán?

— Hétévi munkám a könyv, forrása sok-sok apró bosszúságnak, még több örömnak. Eredeti tervem csak a kezdetek feltárása, a századforduló környékének megismerése volt. De közeledett a centenárium, és többen is kívánták, hogy az egész száz évet dolgozzam fel. És ez a legnehezebb. Pontosabban a jelennek voltak gondjaim. Az élőkkel nehéz szót érteni, az élőkkel nehéz írni. Mindenképp a saját eredményeiket keresi, sokan neheztelnek is, hogy kimaradtak. Jöttek hozzám, hogy a sógorom nincs benne, nekem a bá-

Sport és élet

— meg az érettség

tyám hiányzik... Mit mondhattam. Megígértem, majd írok egy lexikont, abba ők is beleférnek.

— Bizonyára akadtak érdekes esetek az adatgyűjtés során. Meséljen el néhányat közülük!

— Hát, így hirtelen nem is tudom. Nem volt semmi különleges, csak a szokásos kulimunka.

— Akkor hadd kérdezzem úgy, hogy melyik szakasza volt a legnehezebb munkájának.

— A legfárasztóbb az anyaggyűjtés; könyvtárakat, levéltárakat bújni. Kulimunka. Viszont ebben van a legtöbb öröm. Egy-egy adat megtalálása sokszor krimiszámba megy. A legcsodálatosabb az volt, amikor a nagykőrösi levéltárban megtaláltam a Ceglédi Torna-Túzó és Lövész Egylet 1873-as iratait. Még táncoltam is örömmemben, amikor szétbontottam a madzaggal átkötött csomót. Vagy amikor a Vigadó bontásakor a küszöb alatt megtalálták a MOVE-iratsomót... Azonnal hívtak, s rengeteg adathoz jutottam.

— A feldolgozással volt-e gond?

— A feldolgozás a kiha-

gyás művészete. El kell dönteni, mi maradjon ki a rengeteg anyagból. Ha megtaláltam a vezérfontat, már ment az írás. Viszont a kiadatás! Abba bele is betegedtem. Januárban szertűnk volna a centenáriumi ünnepelni, de a nyomdák határt szabtak álmainknak. Egy év volt az átjutási idő.

— Említette, lexikon írását tervezte. Azon kívül dolgozik-e valamin?

— Hatvankilenc évem elenére tele vagyok tervekkel. Most helytörténeti munkák foglalkoztatnak. Szeretném megírni szülővárosom, Hatvan takácsainak történetét.

— Mit gondol: jelentkezők-e követők, akik folytatják a sporttörténeti kutatómunkát?

— Félek, hogy nem. Meglehetősen kevés a sporttörténeti kiadvány, feltáratlan a terület. Pedig hozzátartozik a művelődéstörténethez, és megismerése nagyon szép feladat. Könyvem négyezres példányszáma, illetve kelendőse bizonyítja az érdeklődést. És ez várható volt, hiszen alig akad olyan ember, aki a sport iránt közömbös.

Kiss László

Folyik az érettségi.

Álmomban újra ott ültem a padban és Vasbányai tanár úr feleltetett. Történelemből. Persze, mit húzhat a magamfajta szegény fickó: a Tanácsköztársaságot. (Szóval értik, ugye, akkor éppen hiányoztam...) A Tanácsköztársaság bukásának okai — így szól a tétel. Búsán bandukoltam a helyemre és egyre nagyobb ködfelhő ringott körülöttem. Aztán csak arra emlékszem, hogy szólítottak. Ment az érettségiző diák a kutyaszorítóba és bent is maradt. Ömlött rólam a víz, szaporán kapkodtam a levegőt és félrebeszéltem. Később kínos csend támadt, az elnöki pulpituson helyet foglalók feszengeni kezdtek. Mintha azt olvastam volna le az arcukról, hogy az ilyenek (már-mint ilyenek én vagyok) miatt nem jut a világ elébb... És már láttam saját magam keresztre feszítését.

Es akkor Vasbányai tanár úr mentő kérdést adott — futballból.

— Nézd — kezdte —, ha megmondod, hogy Kocsis Sanyi melyik válogatott mérkőzésen szerezt a legtöbb gólt, át-

...és Ocwirk, a műbútorasztalos

engedünk. — Tanártársaira nézett és megviláglant a szeme. Azok mint- ha a pokol tornácáról tévedtek volna az eliziumi mezőkre.

Engem pedig előntött a határtalan szeretet e nemes, nagylelkű és csorbitatlan jellemű férfi iránt. A könnyeimmel küszködtem, de mielőtt még kipottyant volna az első csepp, gyorsan kinyögtem, hogy az 1954-es svájci világbajnokságon, a 8-3-ra végződött Magyarországnyu-

gat-Németország mérkőzésen Kocsis négy gólt szerzett, mégpedig a 2., a 21., a 68., és a 77. percben.

Éreztem, hogy letettem a névjegyet. A pulpituson mozgolódás támadt, suttogás, az érettségi elnök is felébredt, aki eddig a szunyókálásban keresett menedéket.

— Jól van — bólintott Vasbányai.

Az erő úgy költözött vissza belém, mint amikor a halálraítéltt közlik a legfelsőbb hadúr-

nagyúr kegyelmi üzenetét.

A hadúr-nagyúr képében aztán szólásra emelkedett az érettségi elnök:

— Azt mondja meg édes fiam (hirtelen édes fiam lettem nekik), hogy hívták a báró Wesselényi Miklós Felsőkereskedelmi Iskola 17 éves játékosát, aki újoncként három góllal mutatkozott be 1941-ben az Újpestben?

Köptem a választ:

— Szusza Ferencnek.

Es kiselőadást tartottam az újpésti balosszekőről, aki szerdán még az iskola-válogatottban rugta a labdát, vasárnap pedig már az NB I-ben futballozott. Aki diák-sapkában nent ki a mérkőzésre, s akit a találkozó után már felnőt játékosként ünnepeltek.

Egymás szavába vágta a rettenetes emberek a pulpituson. Magyar-latin szakos tanárnőnk, „Szép Ilonka”, aki csak tisztas távolból követte a sporttörténelem évtizedeit, Cicero beszédeinek elemzése he-

lyett most arra volt kíváncsi, tudom-e, hogy ki volt az a magyar labdarúgó, aki 1945-ben, 17 évesen már a válogatott színeiben futballozott?

— Puskás Öcsi — daráltam, és vártam a következő kérdést.

A minisztérium képviselője is úgy érezte, ő sem maradhat ki abból az élményből, amit egy eminens tanuló produkciója jelent.

— Fel tudja sorolni az MTK híres ötösfogatát?

— Ragolta a szavakat és nyomtatékat adott minden szónak, mintha csak ő tudná a világon, hogy volt egyszer egy Braun, Molnár, Orth, Opató, Jany összeállítású félelmetes alakzat.

Felálltam és úgy folytattam is őket, hogy ugye, emlékeznek: Braun szinte egy helyből, nekifutás nélkül rugta a szögleteket, külső csúddal, remek csavarást adva bele...

Kelemen és Lovassy, akik utánam következtek a történelem éret-

tség, mindegyik feleletem után tapsolni kezdtek. Olyan volt a hangulat, mint egy gardenpartin.

— Várjon, várjon! — kiabált az érettségi elnök — mondjon „Tanár urakat” a magyar labdarúgás múltjából.

A nagy hangzavarban alig tudtam keresztüldülni őket.

— Károly Jenő, MTK, az 1920-as évek előtt és Lázár Gyula, FTC, az 1930-as években...

— Ötös! Ötös! — csapott az asztalra az elnök.

Vasbányai tanár úr pedig előállt egy ötlettel:

— Hívjuk be Laci urat, a portást, tegyen fel ő is egy kérdést, s ha a vizsgáló arra is megfelel, isten hírével elengedjük.

Valamennyien helyeselték.

Jött a Laci úr. Mosolygott, de a mosolyában nem kevés ravaszság is lapult.

— Mi volt Ocwirk eredeti foglalkozása?

Ezt kérdezte. Mélyítés. De elhajoltam:

— Műbútorasztalos!

Laci úr megadta magát, köszönt és szó nélkül távozott.

A teremben pedig elszabadult a pokol. Mindenképp a kezemet szorongatta, gratuláltak, a folyosóról beözönltek a diaktársak.

— Hányas? — érdeklődtek.

Hányas? Hányas? Nem lehet más, mint ötös — húztam ki magam.

Az iskola kapujában Vasbányai tanár úr ért utol.

— Ugye, tudod, hogy csak kettes... — mondta csendesén.

Lassan ráemeltem a szememet:

— Miért tanár úr?

Miért?!...

— Miért? Mert elfelejtetted, hogy Kocsis Sanyi 1953 októberében a Népstadionban öt gólt rúgott a B-válogatottban...

Osszeomlottam és felébresztetem.

Egész nap az járt a fejemben, hogy hej, ha nem a Tanácsköztársaságot húzom, hanem a II. világháborút... Aból mindig őf voltam.

Kő András

Érettségi, futballból

Közeleg az érettségi. Álmomban újra ott ültem a padban, és Vasbányai tanár úr feltelezett. Történelemből. Persze, mit húzhat a magamfajta szegény fickó: az Árpád-házi királyokat kettesével, visszafelé. Búsan bandukoltam a helyemre, és egyre nagyobb ködfelhő ringott körülöttem. Aztán csak arra emlékeztem, hogy a nevemen szólítottak. Ment az érettségi-zó diák a kutyaszorítóba és ott is maradt. Ömlött rólam a víz, szaporán kapkodtam a levegőt és magamban félrebeszéltem. Később kínos csend támadt, a tanár urak feszengeni kezdtek. Mintha azt olvastam volna le az arcukról, hogy az ilyenek (mármint amilyen én vagyok) miatt nem jut a világ elébb. És már láttam saját magam keresztre feszítését.

És akkor Vasbányai tanár úr mentő kérdést tett fel – futballból.

– Nézd – kezdte –, ha megmondod, hogy Kocsis Sanyi melyik válogatott mérkőzésen szerezt a legtöbb gólt, átengedünk.

Tanártársaira nézett és meguillant a szeme. Azok mintha a pokol tornácáról tévedtek volna az eliziumi mezőkre.

Engem pedig előntött a határtalan szeretet e nemes lelkű, csorbíthatatlan jellemű férfi iránt. A könnyeimmel küszködtem, de még mielőtt ki-pottyant volna az első csepp, gyorsan kinyögtem, hogy az 1954-es svájci világbajnokságon, a 8-3-ra végződött Magyarország–Nyugat-Németország mérkőzésen Kocsis négy gólt rúgott, mégpedig a 2., a 21., a 68. és a 77. percben.

Éreztem, hogy letettem a névjegyet. A pulpituson mozgolódás támadt, suttogás, az érettségielnök is felébredt, aki eddig a szunyókálásban keresett menedéket.

– Jól van – bölintott Vasbányai.

Az erő visszaköltözött belém, éltetni kezdett a tudat, hogy van még remény.

Szólásra emelkedett az érettségielnök is:

– Azt mondja meg, édes fiam, (hirtelen édes

fiam lettem nekik), hogy hívták a báró Wesselényi Miklós Felsőkereskedelmi Iskola 17 éves tanulója, aki újoncként három góllal mutatkozott be 1941-ben az Újpestben?

Köptem a választ:

– Szusza Ferencnek.

És kiselőadást tartottam az újpesti balössze-kötőről, aki szerdán még az iskola-válogatottban rúgta a labdát, vasárnap pedig már az NB I-ben futballozott. Aki diáksapkában ment ki a mérkőzésre, s akit a mérkőzés után felnőtt játékosként ünnepeltek.

Egy más szavába vágtak a rettegett emberek a pulpituson. Magyar–latin szakos tanárnőnk, aki csak tisztességes távolból követte a sport-történelem évtizedeit, Cicero beszédeinek elemzése helyett most arra volt kíváncsi, tudom-e, ki volt az a magyar labdarúgó, aki 1945-ben, 17 évesen már a válogatott színeiben futballozott.

– Puskás Öcsi, a mostani kapitány – daráltam, és vártam a következő kérdést.

A minisztérium képviselője is úgy érezte, hogy ő sem maradhat ki abból az élményből, amit egy eminens tanuló produkciója jelent.

– Fel tudja sorolni az MTK híres ötösfogatát?

Tagolta a szavakat, és nyomatékokat adott minden szónak, mintha csak ő tudná a világon, hogy volt egyszer egy Braun, Molnár, Orth, Opata, Jeny összeállítású félelmetes alakzat.

Felálltam és úgy folytattam, s már oktatgattam is őket, hogy ugye, emlékeznek: Braun szinte egy helyből, nekifutás nélkül rúgta a szögleteket, külső csúddal, remek csavarást adva bele.

Lovassy Jancsi és László Előd utánam következtek az érettségim, mindegyik feleletem után tapsolni kezdtek. Olyan volt a hangulat, mint egy garden partin.

– Várjon, várjon! – rikácsolt az érettségi elnök. – Mondjon tanár urakat a magyar labdarúgás évtizedeiből.

A nagy hangzavarban alig tudtam keresztül-ordítani őket.

– Károly Jenő, MTK, az 1920-as évek előtt és Lázár Gyula, FTC, az 1930-as években...

– Ötös, ötös! – csapott az asztalra hatalmas mancsával az elnök.

De Vasbányai tanár úr még előállt egy ötlettel:

– Hívjuk be Laci urat, a portást, tegyen fel ő is egy kérdést, s ha a vizsgázó arra is megfelel, elmehet, isten hírével.

Jött a Laci úr és mosolygott, de mosolyában nem kevés ravaszság is lapult. Valamiért, egyszer megharagudott rám, s most visszaadja – gondoltam.

Mélylütés. De elhajoltam:

– Mi volt Ocwirk eredeti foglalkozása? – kérdezte flegmán.

– Műbútorasztalos!

Laci úr megadta magát, és szó nélkül távozott.

A teremben elszabadultak az indulatok. Mindenki a kezemet szorongatta, gratuláltak, a folyosóról beözönlöttek a diáktársak.

– Hányas? – érdeklődtek.

– Hányas, hányas, nem lehet más, mint ötös! – húztam ki magamat. Az iskola kapujában Vasbányai tanár úr ért utol.

– Ugye, tudod, hogy csak kettes... – mondta csendesen.

Lassan emeltem rá a szemeimet.

– Miért, tanár úr?

– Mert elfelejtetted, hogy Kocsis Sanyi 1953 októberében a Népstadionban öt gólt rúgott a B-válogatott színeiben...

Összeomlottam és felébredtem.

Egész nap az járt a fejemben, hogy hej, ha nem az Árpád-házi királyokat húzom, kettével visszafelé, hanem a Rákóczi-szabadságharcot... Abból mindig ofé voltam.

(kő)

Magyar bajnokság a Római-parton

Teniszparadicsom a semmiből

Tizenegy esztendővel ezelőtt az országban elsők között vett fel vállalkozási kölcsönt, ma pedig már egy kisebbfajta teniszparadicsommal rendelkezik a Római-parton Márky Jenő. Neki azonban további tervei vannak: olyan teniszkomplexum építését szeretné szeptemberig befejezni, amely alkalmas akár egy ATP-torna rendezésére is.

A tenisz rajongói mostanság gyakran hallhatták a honi szövetség problémájáról: vajon beleegezzük-e a Davis Kupa szervező bizottsága abba, hogy a margitszigeti stadionban bonyolítsák le a Nagy-Britannia elleni találkozót. A hírek szerint végül rábólintottak a „fapados” helyszínre, de a kérdés ezzel nem oldódott meg. Továbbra sincs nagy viadal lebonyolítására alkalmas teniszkomplexum a fővárosban. Legalábbis szeptemberig.

Az egykori első osztályú játékos, az építésmérnök Márky Jenő ugyanis ekkorra szeretné befejezni a Római-parton azt a

nyolc versenypályás teniszcentrumot, melyen világranglista-viadalokat is le lehet majd bonyolítani. S hogy nemcsak a játékosokra, hanem a szurkolókra is gondolt a vállalkozó, arra bizonyíték: a centerpálya köré közel kétezer fős lelátó építését tervezi.

Tegnap a sajtó munkatársait vezette körbe „birodalmában” Márky Jenő, s az említett centerpálya helyén bizony még csak egy kalyiba áll. Szeptemberben azonban már e kalyiba helyén fogják játszani a magyar bajnokság döntőjét, ugyanis az obt már a Római-parton rendezik... (sz.)

Formáció. A csapatsportok sarkköve, alapja és magasiskolája, alfája és omegája. „Véemrendszer”, emberfogás, zóna vagy vegyes védekezés, netán támadó kapus felállás. Megannyi stratégiai fogás, nélkülözhetetlen elem a győzelemhez. Legyen egy csapatban bármilyen fényesen csillogó tehetség, utánozhatatlan szuperklasszis vagy éppen fáradhatatlan, dupla tüdejű, elnyúlhatatlan „rakkoló” – gondosan kimunkált, tökéletesre csiszolt formációk nélkül mindez fabatkát sem ér. Mert a formáció, (sőt a forma) az ász a pakliban, mindent és mindenkit überel. Összehangolt csapattevékenység mozgása, egységes arculat – nézőponttól függetlenül – kialakítása, gondosan kimunkált figurák... Ezek tölthetik meg, olvaszthatják egységbe tartalommal azokat a bizonyos formákat. No persze a sikerre nincs tökéletes garancia. Előfordulhat, hogy hiába a rengeteg erőfeszítés, alapos felkészülés, töretlen akarat, mégis fejreáll az ember – oda a siker. Mindennek maradéktalanul csak a pártatlan szurkoló örülhet. Ebben az esetben ugyanis legalább elfogulatlanul, minden különösebb nehézség nélkül meg tudja állapítani: ki van (kik vannak) adott pillanatban jobb formában. (n)

Röpszelejtezők

A férfi és a női röplabdázók egyaránt befejezték hazai bajnoki és kupaszereplésüket. Most már a válogatott mérkőzések kerülnek előtérbe. Mindkét nemzeti együttes tavaszi programját az európa-bajnoki selejtezők határozzák meg. A férfiak kezdik előbb a küzdelmeket: április 30-án idegenben, majd május 4-én Dunaujvárosban Görögország ellen lépnek pályára.

A tét: négy év

A gátfutás többszörös világsúcstartónőjét, Ljudmilla Narozsilenkót legutóbb végét jelentené. Valentyin doppingoláson érték, ő azonban tagadja. Ez ügyben a hónap végén hallgatja meg az Összoroszlai Atlétikai Szövetség a 28 éves sportolónőt.

Ha nem sikerül meggyőzni a testületet a vétlenségéről, négyéves eltiltás vár az orosz futónőre, ami valószínűleg pályafutásának végét jelentené. Valentyin Balahnyicsev, a szövetség elnöke mindenesetre értetlenül áll az eset előtt, mivel Narozsilenko pályafutása során rengeteg ellenőrzésen esett át, és mindegyik eredménye negatív volt.

Egri sportmúzeum

Az országban első alkalommal nyitottak olyan sportmúzeumot tegnap Egerben, amely egyetlen sportterület, jelen esetben az úszás és a vízilabdázás századfordulóig visszanyúló történetét bemutató emléktárgyait gyűjti össze és rendezi tárba. Avatóbeszédében Gallov Rezső, az OTSH elnöke kiemelte: ez a gyűjtemény a maga nemében világszenzáció, mert egyetlen tárlat sem vonultat fel annyi olimpiai és világbajnoki emléktárgyat, amennyit az újonnan megnyílt múzeum.

796 BERLIN

Kabalamaci – hitlerbajusszal

Mozgolódnak a berlini olimpiát ellenző csoportok

A német Antiolimpiai Koordináció néven működő csoport, amely hevesen ellenzi Berlinnek a 2000-es olimpia rendezési jogára benyújtott pályázatát, látványos tüntetéssel óhajtja fogadni a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) delegációját. A NOB szeptemberben dönt arról, hogy melyik pályázó a legérdemesebb az ezredforduló olimpiájának megrendezésére. A napokban sorra veszi a helyszíneket (Sydney, Peking, Berlin, Brasilia, Isztambul és Manchester), hogy tapasztalatokat és személyes benyomásokat gyűjtsön.

A szélsőbalos politikusokat, anarchistákat és környezetvédőket tömörítő Antiolimpiai Koordinációs csoport pont ezekről a személyes benyomásokról akar gondoskodni. Kilátásba helyezték, hogy vasárnap legalább 10 ezer embert fognak a Checkpoint Charlie környékére csődíteni, hogy tojásokkal, kövekkel dobálják meg a NOB képviselőit. Ez a fenyegetőzés könnyen belpolitikai ügyvéddá dagadhat, mert az olimpiai küldöttséget fogadja majd a német elnök, Richard von Weizsäcker és a szövetségi belügyminiszter, Rudolf Seiters is. A

Koordináció (a rendőrség szerint 217 személy) már eddig is jócskán hallatott magáról. A játékok tervezett kabalababáját – egy szívélyesen mosolygó medvét – például cseppet sem barátságos nyelvtölgető pózban ábrázolják, vagy Hitler fizimiskájára emlékeztető haját és keféhajuszt pingálnak rá – ily módon utalva az 1936-os „árja olimpiára”.

Az ellenzék fő érve az, hogy Berlinnek elsősorban a lerobbanó keletnémet gazdaság talpraállításával, a vártnál nagyobb társadalmi feszültségek enyhítésével kellene foglalkoznia a „pöf-

feszkedő, nacionalista vágyálmokat tükröző” olimpia megrendezésére helyett.

Az bizonyos, hogy ha vasárnap sikerül kellőképpen elvenni a NOB-bizottság gusztusát, akkor Berlin – amelynek már az ellenzőktől függetlenül is volt egy korrupciós botránya – búcsút mondhat az olimpiai rendezésnek. Pedig az ötlet támogatói nagyon sokat várnak tőle. Hans Hansen, a Német Sportszövetség elnöke, Magyarországon tett látogatása alkalmával a következőképpen fogalmazott:

– Számunkra ez persze különösen fontos, mert nagyjából az ezredfordulóra tervezzük a német egyesítési folyamat végleges befejezését. Azt is mondhatjuk, hogy a 2000-es berlini olimpia lenne a német egyesítés csúcspontja.

(ESMA-Westel /kt)

Gábor József, a Művelődési és Köznevelési Minisztérium helyettes államtitkára nyitotta meg tegnap délelőtt a Budapest Sportcsarnokban a Sportexpo '93 nemzetközi sporteszköz- és sportruházati kiállítását. A harmadszor megrendezett sportexpón

hatvan vállalat állt ki. A nyitónapon az úszó Egerszegi Krisztina (képünkön) és a vívó Mohamed Aida találkozott a közönséggel, s a hét végén más hírességek is meglátogatták a Sportexpót

Nemzeti Sport Fotóügynökség – Záhonyi Iván felvétele

ÁLLATBARÁTOK, FIGYELEM!

Kérek minden embert, hogy lehetőségeihez mérten segítsen elárult társaink – a gazdáiknak kutyák és macskák – életben tartásában.

Adóból leírható adományát várja a Fekete István Alapítvány.

Számlaszám: 217-98089

580-04116

OTP. Budapest
V., Bajcsy-Zs. u. 24.

Felhívásunkat az Esti Hírlap, HT-Press, Kurír, Mai Nap, Magyar Nemzet, MTI, Nap TV, Népszava, Új Magyarország és a Pesti Hírlap támogatja.

Macskássy Izolda
grafikusművész

Erősít a Mágus

A Kisalföld számolt be a Ferencváros ellen készülődő Rába ETO NB I-es labdarúgócsapatában történt változásokról. Az MLSZ fegyelmi bizottságának döntése értelmében Pintér Attila nem léphet pályára.

Büntetésének esetleges elengedéséhez ugyanis a labdarúgó-szövetség elnökségének határozata kellene, erre azonban már nem kerülhetett sor az újabb forduló kezdetéig.

Verebes József edző, úgy tűnik, szemet vetett a szlovák Stanislav Lieskovskýra, így a győri klub vezetői már megkezdtek a kölcsönadás feltételeit rendező tárgyalásokat a Dunaszerdahelyi illetékesivel.

Már javában tartott az érettségi. Álmomban újra ott ültem a padban és Vasbányai „Zebi” tanár úr feleltetett. Történelemből. Persze, mit húzhat a magamfajta szegény flótás: a Tanácsköztársaságot. Szóval értik, ugye, akkor éppen hiányoztam... A Tanácsköztársaság bukásának okai – így szólt a tétel.

Búsan bandukoltam a helyemre, és egyre nagyobb ködfelhő ringatózott körülöttem. Aztán csak arra emlékszem, hogy szólítottak. Ment a szegény érettségiző diák a kutyaszorítóba, és bent is maradt. Ömlött rólam a víz, szaporán lélegeztem be a levegőt, kiszáradt szájjal roskadtam le az első padra, és hallgattam.

Csak arra emlékszem, hogy kínos csend támadt, az elnöki pulpituson helyet foglalók feszengeni kezdtek; mintha azt olvastam volna le az arcukról, hogy az ilyenek – mármint amilyen én vagyok – miatt nem jut a világ elébb... És már láttam saját kivégzésemet.

És akkor Vasbányai Zebi mentő kérdést tett fel – *futballból*.

– Nézd – kezdte –, ha megmondod, hogy Kocsis Sanyi melyik válogatott mérkőzésen szerzte a legtöbb gólt, átengedünk. – Tanártársaira nézett és megvilant a szeme. Azok pedig mintha a pokol tornácáról tévedtek volna az elíziumi mezőkre.

Engem előtött a szeretet e nemeslelkű, csorbíthatatlan jellemű férfiú iránt, aki mindig diákpárti volt a tanárokkal szemben. Bevallom, a könnye-

Több évtizedes „haragszomrád” után találkozás Barcelonában. Balról: Kocsis Sándor, Sebes Gusztáv, Czibor Zoltán

imel küszködtem, de mielőtt még kipottyant volna az első csepp, gyorsan kinyögtem, hogy az 1954-es svájci világbajnokságon, a 8-3-ra végződött Magyarország–Nyugat-Németország labdarúgó-mérkőzésen

Kocsis négy gólt szerzett, mégpedig a 2., a 21., a 68. és a 77. percben.

A válaszom a döbbenet erejével hatott. Mindjárt éreztem, hogy letettem a névjegyemet. A pulpituson mozgolódás támadt,

suttogás, a váratlan fordulatra az érettségi elnök is felébredt, aki addig a szunyókálásban keresett menedéket.

– Jól van – bölintott Vasbányai Zebi, én pedig úgy éreztem, hogy meg vagyok mentve. Visszatért belém az élet, és nem voltam már az a kishitű diák, aki pár perccel korábban még halálraültetnek látszott.

De ezek után az érettségi elnök sem állta meg szó nélkül:

– Azt mondja meg édes fiam – hirtelen édes fiam lettem nekik –, hogy hívták a báró Wesselényi Miklós Felsőkereskedelmi Iskola 17 éves játékosát, aki újoncként három góllal mutatkozott be 1941-ben az Újpestben?

Nem hozott zavarba; ezen a jégen már vígan korcsolyáztam és köptem a választ:

– Szusza Ferencnek.

És kiselőadást tartottam az újpésti balösszekötőről, aki szerdán még az iskola-válogatottban rúgta a labdát, vasárnap pedig már az NB I-ben futballozott. Aki diáksapkában ment ki a mérkőzésre, de a meccs után már felnőtt játékosként szorítottak vele kezét.

Egymás szavába vágtak a rettenetes emberek a pulpituson. Magyar–latin szakos tanárnőnk, „Szép Ilonka”, aki csak tisztas távolból követte a sporttörténelem évtizedeit, Cicero beszédeinek elemzése helyett most arra volt kíváncsi, tudom-e, hogy ki volt az a labdarúgó, aki 1945-ben, 17 évesen már a válogatott színeiben futballozott.

– Puskás „Öcsi” – daráltam, és kértem a következő kérdést.

A minisztérium idősebb képviselője is úgy gondolta, ő sem maradhat ki abból az élményből, amit egy eminens tanuló produkciója jelent.

– Fel tudja sorolni az MTK híres ötös fogatát? – kérdezte.

Tagolta a szavakat, és nyomtatókat adott minden szónak, mintha csak ő tudná a világon, hogy volt egyszer egy Braun, Molnár, Orth, Opat, Jeny összeállítású félelmetes csatársor.

Felálltam és úgy folytattam, s már oktattam is őket, hogy olvasmányaimból tudom: Braun szinte egy helyből, nekifutás nélkül rúgta a szögleteket, külső csúddal, remek csavarást adva bele...

Kelemen Tibi és Papp „Buci”, akik utánam következtek az érettségim, mindegyik feleletem után tapsolni kezdtek, hogy ezzel is érzékeltesék, (sport)történelemből babér illeti a fejem. Olyan volt a hangulat, mint egy gardenpartin.

– Várjon! – kiabált az érettségi elnök. – Várjon! Mondjon „Tanár urakat” a magyar labdarúgás évtizedeiből!

A nagy hangzavarban alig tudtam keresztülordítani őket.

– Károlyi Jenő, MTK, az 1920-as évek előtt, Lázár Gyula, FTC, az 1930-as években és Lakat Károly, FTC, 1945 és 50 között.

– Ötös! Ötös! – boksztolt bele lelkesen a levegőbe az elnök.

De Vasbányai Zebi előállt egy ötlettel, talán hogy az ötöst igazán bebiztosítsa.

– Hívjuk be Laci urat, a portást, tegyen fel ő is egy kérdést, s ha a vízgázó arra is megfelel, Isten hírével elengedjük.

Helyeselt mind.

És jött Laci úr. Mosolygott a bajusza alatt, mint mindig. És ravasz volt, mint mindig.

– Mi volt az ötvenes évek népszerű osztrák játékosának, Ocwiknak az eredeti foglalkozása? Ezt kérdezte. Mély ütés! De –

hála a magasságos égnek – elhajoltam:

– Műbútorasztalos.

Laci úr megadta magát, köszönt és szó nélkül távozott.

A teremben pedig elszabadult a pokol. Mindenki a kezemet szorongatta, gratuláltak, a folyosóról beözönlöttek a diáktársak.

– Hányas? – kérdezték itt is, ott is.

– Hányas? Hányas? Nem lehet más, mint ötös – húztam ki magamat.

Az iskola kapujában Vasbányai Zebi ért utol.

– Ugye, tudod, hogy csak kettes... – súgta a fülembe halkán.

Lassan emeltem rá a szememet:

– Miért tanár úr, miért?!...

– Miért? Mert elfelejtetted, hogy Kocsis Sanyi 1953 októberében a Népstadionban öt gólt rúgott a B-válogatottban...

Összeomlottam és felébredtem.

Egész nap az járt a fejemben, hogy hej, ha nem a Tanácsköztársaságot húzom, hanem mondjuk a negyvennyolcas szabadságharcot... Abból mindig offé voltam.

Kő András

Híres újpesti belsőhármás (balról): Göröcs, Szusza, Halápi

FOTÓ: ARCHIV

Ül hajdani kitűnő színművésznünk, Kazal László a Népstadion lelátóján, és várja a meccs kezdetét. Odamegy hozzá egy férfi, bemutatkozik és arra kéri: döntsön el egy fogadást.

Kazal szívélyes. A kérdés pedig így szól:

– Ön a Keleti, vagy az a másik? Kazalnak a szeme se rebben, foghegyről odavágja:

– Én vagyok az a másik...

A férfi újjong:

– Köszönöm szépen, megnyertem a fogadást, drága Szendrő úr...

✱

Fogadás. A sportversenyek állandó velejárója, vissza-visszatérő izgalom, pénznekem vándorlására kiagyalt móka, becsületmérő játék (aki ugyanis veszít, annak illik megadnia még a legkisebb veszteséget is), örökös tiptorna, fitogtatása a jólétsülségnek, a szakértelemnek, a megérzésnek. Ókori örökség, amely jelen van már a homéroszi eposzokban is. Ne csodálkozzunk tehát azon, hogy a skótok például a legkomolyabb tárgyalás közepette is képesek fogadni; hogy például ki kopog: férfi-e vagy nő?

A leghíresebb fogadók közé tartozott mindig Sándor „Csikar”, a labdarúgó-válogatott hajdani legendás csatára. A negyvenes évek végén az MTK – Újpesten – 6-1-re legyőzte a Ferencvárost. De előtte még, a B-csapatok mér-

Fogadásból...

közését követően Henni, a Fradi kapusa megjegyezte Csikarnak: „Holnap ti is kaptok egy hatost!” Aztán Csikar lőtte a Ferencvárosnak a hatodik gólt.

Sándor egy időben állandóan fogadott egy bizonyos Nemes Lászlóval – sajnos, már nem él –, aki sok évvel az eset után kije-

lentette, hogy az MTK még egy alkalommal rúgott hat gólt a Ferencvárosnak, és Sándor két vagy három góllal járult hozzá a sikerhez.

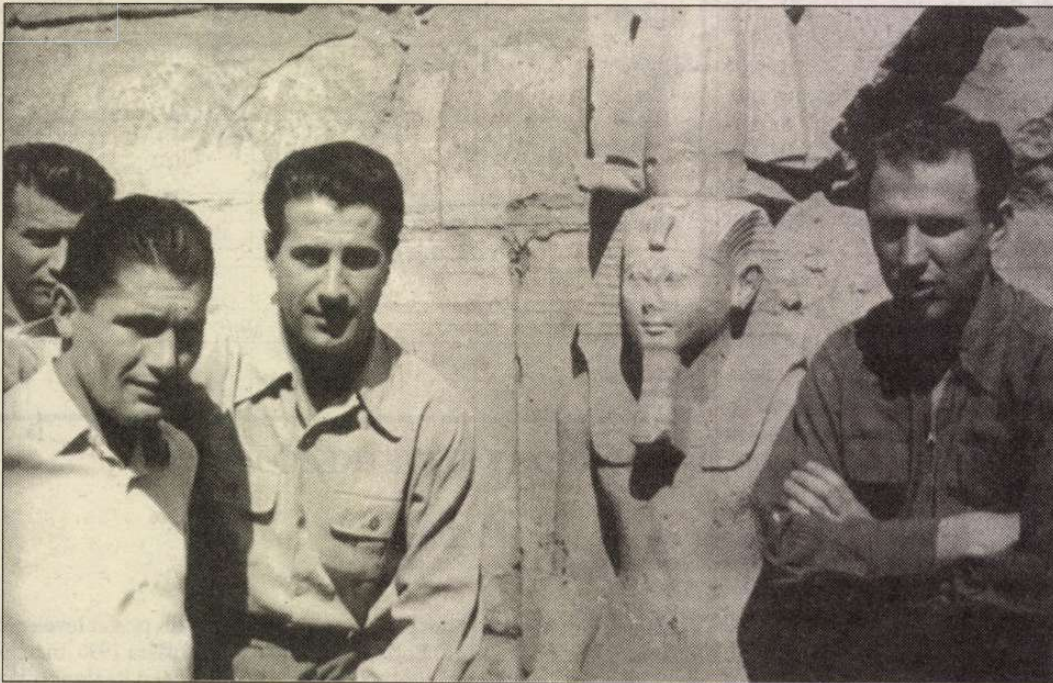
A jobbszélső azonban erre nem emlékezett.

– Tegyé be, ha annyira biztos vagy a dolgodban – javasolta

Csikar. – Én nem megyek utána, de ha te bebizonyítod...

A haver elindult a könyvtárba, megtalálta a mérkőzés tudósítását, kitépte az egész oldalt a Népsportból(!) és vitte a bizonyítékot Csikarnak, aki vesztett több ezer forintot.

És fizetett.

Egyiptomi túrán Sándor, Bozsik, Hidegkuti. A háttérben Budai

A havert viszont a sportújságnál azóta is keresik...

✱

Olimpia évében vagyunk. Erről jut eszünkbe egy régebbi olimpia. Az akkori tudósításokból idézünk:

„... Már sokan tudják azt is, hogy hátsó gondolata is van az ezer pontról. Amikor tavaly ősszel dolgozni kezdett Balczóval (Fülöp Mihály törvilágbajnok – A szerk.), Bandi tett egy könnyelmű kijelentést. Nevezetesen, ha ezer pontot vív Münchenben az olimpián, vagy megnyeri a vívást, akkor száz korsó sört fizet Miskának.

– Vagyis, hogy egy ideig bérelem lesz az Erzsébet sörözőben – szorít Fülöp. Persze, mit érdekli őt most a sör, amikor pontokról, súlyos pontokról van szó! Balczó legyőzi a kis Gueguent, aztán veri a nagyot is, megvan az ezer! Még három csörte van hátra... Balczó nevetve jön le a pástról. Török Feri – aki egész nap itt szorít Balczó mellett – szerint:

– Már dupla lesz az a sör, mert, ha nyered, még ezerötvened is lesz...

– Csak szimplán fizetek, ahogy fogadtunk Misivel – mondja Balczó.

Ismeretes, hogy Balczó nemcsak a vívásban remekelt, hanem megnyerte az olimpiai bajnokságot is. Arról már nem szól

a fáma, hogy Fülöp megitta-e az Erzsébet sörözőben azt a száz korsó sört...

✱

Végül álljon itt egy történet a sakk világából.

A német származású Laskert 1894 és 1921 között tekintették a sakk világbajnokának. Egy kitűnő lengyel taktikus, bizonyos Janowski nagymester többször is kísérletet tett arra, hogy legyőzze, de mindig sikertelen maradt a próbálkozása.

– Nem tudok ellene játszani – fakadt ki Janowski –, mert a szivarjának a füstje mindig kikészít...

A lengyel nagymester azonban egy alkalommal fogadást ajánlott és kijelentette: ha Lasker nem szivarozik, egészen bizonyosan győz ellene. Lasker beleegyezett a fogadásba.

Janowski remekül állt a partiban, és minden jel arra mutatott, hogy sikerül is megvernie a világbajnokot, amikor egyszer csak Lasker belenyúlt a zsebébe, elővett egy szivart és a tábla mellé tette. A lengyel azonnal felugrott és tiltakozott a versenybírósgon.

– De hiszen nem szivarozik! – mondta a főbíró.

– Nem – kiáltotta Janowski –, de fenyegett!

K. A.

”

A veszélyes játszma pedig időközben szépen halad tovább, s mindenki, aki ellenérdekelte akármely vetületében is, egyelőre nagyon is vesztesre áll. Frans Timmermansnak inkább az ilyen jelenségekre kellene nagyobb figyelmet fordítania...

Arab (ét)olaj

SZABÓ PALÓCZ ATTILA
lapszerkesztő

Százhusz kemény szerb dinár. Átszámítva tehát nagyjából háromszázhatvan forint. Nagyjából, mert persze az árfolyam nem bírja ki, az bezzeg napi szinten rakoncátlanokodik kedvére, eléggé kiszámíthatatlan fajta, hangulatjelenség, amolyan áprilisi, szeszélyes típus még így májusban is. De akárhogy legyen is, nagyjából ennyibe kerül egy liter étolaj a vajdasági, szerbiai üzletekben. Műanyag flakonos kiszerezésben. Gazdasági szempontból persze már ebből is sok mindent izgalmasan le lehetne vezetni, érdekes következtetésekre lehetne ugyanis jutni – különösképp a milosevici évektől megtépázott országnak az Európai Unióhoz való közeledésének tükrében, igyekvésében, s mondjuk ki, igenis a kormányzat szervilizmusában is –, ha tetelesen végigjáránánk az összefüggések kurta-furcsa stációit. Persze... Miért is ne?

Sokkal érdekesebb azonban, hogy hogyan kerül a vajdasági üzletekbe ez a helyben megtermelt, százhusz dináros étolaj. Abban a régióban, amelyet már a régi, titói Jugoszláviában is az ország éléskamrájának neveztek. Ahol országos szinten mindig is a legtöbb napraforgó termett, és ahol régiós szinten is a legtöbb étolajat állították elő. Nyilvánvaló tény volt már az öngazdátású szocializmus esztendeiben is (no jó, s nem is tagadta senki sem!), hogy a még méreteiben teljes, nagy délszláv állam élelmiszer-szükségletének, illetve kiviteli potenciáljának, exporterejének túlnyomó többségét Vajdaságban termelték meg. Nem is kellene tán, hogy bármi meglepő legyen abban, hogy igen, a Szerbiához tartozó autonóm tartományban az üzletek polcain elérhető áron lehet étolajat kapni.

A világ legjobb erőspaprikáját is itt termelik, van hát bőven abból is a boltokban, ezen aztán tényleg senki nem lepődik meg. No jó, talán az egy Frans Timmermans kivételével, de neki meg aztán ugyanúgy nincs ehhez semmi köze, akárcsak a migránskrizis tényleges megoldásához sem, még ha ez utóbbiba bele is kotnyeleskedik. Mint ha ő fújná a passzátszelet...

Az étolaj érdekessége, hogy a helyben megtermelt élelmiszert honnan importálja Szerbia! Igen, így...

Az elmúlt néhány napban szinte a teljes délszláv nyelvű internetes közösségi portálkínálatot végigrodeózta egy felvétel, amelyet vélhetően okostelefonnal készített valaki. A helyi boltban vásárolt étolaj címkéjét fotóztale, abból pedig kiderül, hogy Szerbia – a helyi gazdák által megtermelt napraforgóból a helyi üzemekben készített! – az étolajat az Egyesült Arab Emírségekből importálja. No, erre tessenek csak szépen gombot varrni!

Tetszetőset, s ha lehet, akkor bizony ünnepit szeretnék...

Persze, csak ha vannak olyan ügyesek, mint a háborús bűnökkel ugyan soha meg nem vádolt, érdekes módon mégis a háborús időszakban megtollasodott, felkapaszkodott s mégis jelentős háborús, emberiség elleni bűncselekményeket a lelkén viselő Aleksandar Vucic szerb miniszterelnök, aki ezt az egészet valahogy (de vajon hogyan?) mégiscsak kiügyeskedte. Mi történik tehát? Próbáljuk meg értelmezni ezt a világot látott étolajcímket.

Az egyik szerbiai település üzemében annak rendje és módja szerint előállítják és palackozzák az étolajat. Kapóra jön az Egyesült Arab Emírségekből érkező sejk embere, aki felvásárolja ezt az egészet, talán még többet is kínál érte, mintha az uniós vagy az orosz piacon értékesítenék (Szerbia ugyanis, mint a tagságra ácsingózó, de még mindig unióon kívüli állam, nem alkalmazza a közösség által Oroszországgal szemben bevezetett és elvárt szankciókat, kereskedelmi bojkottot, tehát szabadon kereskedhet Moszkvával, Vlagyivosztokkal, Novoszibirszkkel, de akár Szentpétervárral is...), így hát nem restek nyélbe ütni vele az üzletet. Egészségükre! Gratulálók!

A sejk embere persze nem viszi sehova a megvásárolt árut, talán nem is látja, nem is érdekli az étolaj. Másfajta olaj mellett szocializálódott az árvám... Papíron az már az ő tulajdona, s mint olyan, az Egyesült Arab Emírségek GDP-jét gazdagítja. Emírségi termék...

És ekkor lép be a képbe a szerb importőr, egy másik városból, mondjuk nagyjából tíz kilométernyire onnan, ahol az étolajat megtermelték. Ő felvásárolja ezt a nagy értékű emírségi terméket, „hazaszállítja” (de persze nem viszi sehonnan sehová...) és forgalomba hozza. Mint külföldi árut. Mit olvashatunk tehát az interneten megfuttatott címkén? Az adatok torzításával közlöm tükörfordításban ennek feliratát:

Gyártja: Pityi Palkó és Tsa. Kft., Kamanc, Szerbia.

Származási ország: Egyesült Arab Emírségek.

Importálja: Gipsz Jakab és Tsa. Kft., Pancsova, Szerbia.

Máshol ezt úgy nevezik: pénzmosás. A különbség csak annyi, hogy ezúttal az állam érintett benne, kormányzati szintre emelték a bizniszt. Végül is a gazdaság kifehéritésének az is egy legitim módja, ha már nem is a szürke-, hanem a feketegazdaság veszi át az állami, a központi irányítást, és az által fehéredik ki egyszerűen minden, hogy onnantól fogva mindenki hozzá igazodik.

No meg persze az emírségekhez...

Amióta a radikális, szélsőségesen nacionalista háborús uszítók új zakót öltöttek, és hozzá az uniós zászlóra hajazó tarka nyakkendőket kötöttek, majd Szerb Haladó Párt néven hatalomra kerülve, irányt és arculatot váltva, megtisztultan léptek a

nyugati publikum elé, máris érkezni kezdtek a kétségbeesett panaszos kiáltások, amelyeket senki sem hajlandó meghallani sem Brüsszelben, sem Berlinben, sem Párizsban, sem Budapesten, de még a Moravicából lett Bácskossuthfalván vagy a Debellácsból lett Torontálvásárhelyen sem.

A gazdák kongatták a vészharangot, hogy a szerb kormány, vagyis Vucicék az Egyesült Arab Emírségekből érkező embereknek – a sejkek megbízottainak – adják el a vajdasági termőföldeket. Azoknak a vajdasági magyar embereknek a földjét, akik segítségért siettek a Vajdasági Magyar Szövetséghez, amely azonban addigra már szoros együttműködést alakított ki és koalícióra lépett a Szerb Haladó Párttal. Ezért a termelőket cserbenhagyta. Sőt, amikor és ahol kellett, bizony mindenben támogatta is a haladó-

kat – haladjanak csak! –, ha meg kellett teremteni a lehetőséget, vagyis a jogi és közigazgatási kereteket ahhoz, hogy a sejkek tulajdonába kerüljenek a szántók, s utazó embereik földet vásárolhassanak. Néhány fotelért, igazgatósági és bizottsági helyért a Vajdasági Magyar Szövetségnek is valóban megérté.

Ha nem Újvidéken, hol van hát a mai Vajdaság székvárosa?

Abu-Dzabiban!

Most pedig ott tartunk, hogy Szerbia visszavásárolja az Egyesült Arab Emírségektől a saját étolaját.

Ez aztán a nagyszerű üzlet! Virágzik az export, akárcsak az import, jön meg az áru, utazik a tőke, gyarapodik a GDP, minden nyakkendő csőre töltve, lehet szépen közeledni az Európai Unióhoz. Az Oroszország elleni büntetőintézkedések kijátszásában

nagyon is érdekelt Vucic-kormány pedig olyan összegekkel manipulál oda-vissza, amekkorákat átlagos (magamfajta...) földi halandó nemcsak, hogy soha nem látott egyben, de elképzelni sem tud. Habár azt mondják, hogy a fantázia nem ismer határokat – jó kis közhely így a végére –, el kell ismernem, hogy ez meghaladja a képességeimet.

A veszélyes játszma pedig időközben szépen halad tovább, s mindenki, aki ellenérdekelte akármely vetületében is, egyelőre nagyon is vesztesre áll. Frans Timmermansnak inkább az ilyen jelenségekre kellene nagyobb figyelmet fordítania.

Hacsak nem akar ő is százhusz kemény szerb dinárért olcsó pénzen arab (ét)olajhoz jutni a sarki boltban. ■

szabo.palocz.attila@magyarhirlap.hu

Mentőkérdés

KŐ ANDRÁS
újságíró

Zajlanak az érettségik. Álmomban én is diák voltam, és kihúztam egy tételt: Az abszolutizmus és a kiegyezés. Szédlüni kezdtem. Értik, ugye? Akkor éppen hiányoztam. Búsan bandukoltam a helyemre, és ködfelhőbe burkolóztam. Kiszáradt szájjal roskadtam az első padra. Darab idő múlva szólítottak. Ment a szegény vizsgázó a vágóhídra, de valójában azt sem tudta, hol van. Annyit még eldadogtam, hogy a kiegyezés Deák Ferenc nevéhez fűződik, aztán megkukultam. A vizsgáztatók egy-egy névvel próbálkoztak: a Bach-rendszer, Arany János versei, Teleki László halála... De bezárkóztam, mint csiga a házába. És már hallani véltem, hogy bukásra kárhoztattak.

Ekkor azonban V. tanár úr mentőkérdést tett fel – futballból.

Nézd – kezdte. – Ha megmondod, hogy Kocsis Sándor melyik válogatott mérkőzésen szerezte a legtöbb magyar gólt, átengedünk. – Tanártársaira nézett, és megvillant a szeme. Azok pedig mintha a pokol tornácáról tévedtek volna az elíziumi mezőkre. Engem előntött a szeretet e nemes lelkű férfi iránt, akit azért küldött az Isten a földre, hogy a diákok védelmezője legyen. A könnyeimmel küszködtem, de még mielőtt kibuggyant volna az első csepp, gyorsan kinyögtem, hogy az 1954-es svájci világbajnokságon, a németek elleni első, 8-3-as meccsen Kocsis négy gólt szerzett, mégpedig a második, a huszonegye-

dik, a hatvannyolcadik és a hetvenhetedik percben.

Válaszom a döbbenet erejével hatott. Mindjárt éreztem, hogy letettem a névjegyet. A pulpituson össze-súgtak-búgtak az úriemberek, a váratlan fordulatra az érettségi elnök is felébredt.

Jól van – bólintott V. tanár úr. Én pedig úgy éreztem, a menekülés útja tárult fel előttem. De ezek után az érettségi elnök sem állta meg sző nélkül.

”

A mentőkérdések tulajdonképpen az élet utolsó cérnaszálai lehetnek. De néha erősebbek, mint a drótkötelek...

Azt mondja meg, édes fiam, hogy hívták a báró Wesselényi Miklós Felsőkereskedelmi Iskola tizenhét éves játékosát, aki 1941-ben újoncként, három góllal mutatkozott be az Újpestben!

Szusza Ferencnek – vágtam rá, és kiselőadást tartottam az újpesti balösszekötőről.

Egymás szavába vágtak a rettentő emberek a pulpituson. Magyarlatin szakos osztályfőnöknőnk, aki tisztas távolból követte csak a sporttörténelem évtizedeit, most arra volt kíváncsi, ki volt az a labdarúgó, aki 1945-ben, tizenhét éves korában már a válogatott színeiben rúgta a labdát?

Puskás Öcsi – daráltam, és kértem a következő kérdést.

A minisztérium képviselője is úgy gondolta, ő sem maradhat ki abból az élményből, amit egy eminens tanuló produkciója jelent.

Sorolja fel a háború előtti évek híres kék-fehér csatársorát! – szólított fel. Tagolta a szavakat, és nyomatékot adott minden szónak, mintha csak ő tudná a világon, hogy volt egyszer egy Braun, Molnár, Orth, Opatá, Jeny összeállítású, félelmetes ötös fogat. Le-föl járkáltam, és már oktattam őket, hogy Braun szinte egy helyből, nekifutás nélkül rúgta a szögleteket, külső csüddel, remek csavarást adva bele...

A teremben elszabadult a pokol. Mindenki a kezemet szorongatta, gratuláltak, a folyosóról beözönltek a diáktársak.

Hányas? – tudakolta egyik is, másik is.

Hányas? Nem lehet más, csak ötös – húztam ki magamat, mint aki olyan valamit vitt véghez, ami bekerül a gimnázium annaleiseibe. Az iskola kapujában V. tanár úr ért utol. Megfogta a karomat, mélyen a szemembe nézett, és halkan, hogy csak én halljam, amit mond, azt súgta a fülembe:

Ugye tudod, hogy csak kettes...

Miért tanár úr? – hebegtem.

Mert elfelejtetted, hogy Kocsis Sándor 1953 októberében a Népstadionban öt gólt rúgott a B-válogatottban...

Összeomlottam és felébredtem.

A reggelinél az motoszkált a fejemben, hogy a mentőkérdések tulajdonképpen az élet utolsó cérnaszálai lehetnek.

De néha erősebbek, mint a drótkötelek. ■